

Lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvosto antaa lausuntonaan laaditusta hyvinvointialueen strategialuonnoksesta seuraavaa:

1. Lainsäädännöllä on pyritty varmistamaan vammaisten erityisasema niin opetuksen, kuntoutuksen kuin vammaispalvelujen osalta. Siksi pidämme hyvänä, että luonnoksessa on erikseen mainittu lapset ja vammaiset. Suomi on ratifioinut YK:n Vammaisten oikeuksien yleissopimuksen vuonna 2016. Tätä sopimusta on noudatettava kaikissa vammaisia koskevissa asioissa, yhdessä vammaispalvelulain ja muiden vammaisia henkilöitä koskevien lakien kanssa. Yhdenvertaisuuslakiin perustuva positiivinen erityiskohtelu edistää yhdenvertaisuutta.
2. Omasta hyvinvoinnistaan huolehtiminen korostuu strategiassa liikaa. Vammaiset haluavat tulla itse toimeen mahdollisimman pitkälle, siksi pitäisi korostaa enemmän vammaisia tukevaa yhteistyötä.
3. Hyvinvointialueella on tärkeää tehdä ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi, siksi myös vammaisvaikutusten arviointi tulee olla osana hyvinvointialueen päätöksentekoa.
4. Vammaispalvelulainsäädäntö uudistuu, tämä pitää huomioida myös strategiassa. Laki ei vielä ole valmis, mutta valmistunee hyvinvointialueen aloittaessa ja se tuo varmasti uusia asioita vammaisiin kohdistuvaan päätöksen tekoon.
5. Vammaisasihenkilö on saatava potilasasia- ja sosiaaliasiahenkilön rinnalle. Tämä henkilö toimisi asiantuntijatahona vammaisille tai heidän edustajillensa. Hän voisi tehdä yhteistyötä järjestöjen ja vammaisneuvoston kanssa.
6. Vammaisten henkilöiden osuus väestöstä on noin 15 prosenttia, he ovat iso osuus hyvinvointialueen palvelujen tarvitsijoina, joten tähän on varattava riittävästi resursseja ja määrärahaa, että palvelut turvataan jatkossakin. Pitää muistaa, että vamma voi olla näkyvä tai näkymätön, tämän vuoksi vammaisen henkilön palvelutarpeen määrittely pitää olla aina yksilöllistä, eikä se saa perustua pelkästään diagnoosiin tai sen puuttumiseen.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvosto 31.08.2022

Tero Lepola
Puheenjohtaja

Juha Rätty
Varapuheenjohtaja